

Information till föreningar gällande gymnasieval och idrottsutbildning (NIU)

Inför gymnasievalet får kommunen frågor från föreningar och vårdnadshavare om möjligheten att kombinera idrott med gymnasiestudier. Kommunen vill med denna information förtydliga vad som gäller så att ni som förening kan ge ungdomar rätt information i god tid inför gymnasievalet.

Vallentuna är en del av gymnasieregionen STORSTHLM

Vallentuna kommun ingår i gymnasieregionen STORSTHLM, som är ett samarbete mellan 26 kommuner i regionen. Tillsammans erbjuder dessa 26 kommuner ett brett gymnasieutbud, och tillgång till ett allsidigt urval av nationella program, inklusive NIU inom flera olika idrotter. Kommunen är skyldig att erbjuda utbildning inom det samverkansområde kommunen tillhör. Det innebär att Vallentuna kommun uppfyller sitt ansvar när den efterfrågade utbildningen i kombination med vald idrott finns inom gymnasieregionen STORSTHLM.

Vad är skillnaden mellan RIG och NIU?

Det finns två typer av idrottsutbildning i gymnasieskolan:

- RIG (Riksidrottsgymnasium) riktar sig till elever på elitnivå och har riksintag. Det betyder att elever från hela landet kan söka oavsett hemkommun. Blir en elev antagen, är hemkommunen skyldig att betala för utbildningen enligt skollagen.
- NIU (Nationellt godkänd idrottsutbildning) är för elever på hög idrottslig nivå, men bygger inte på riksintag. NIU kräver samverkansavtal mellan kommuner för att eleven ska bli förstahandsmottagen. Saknas avtal, blir eleven andrahandsmottagen och erbjuds plats om det finns platser kvar efter de som blivit förstahandsmottagen.

Två ansökningsprocesser – idrott och program

För både NIU och RIG gäller att det är två ansökningsprocesser. Först gör eleven en ansökan för den idrottsliga antagningen, därefter en vanlig gymnasieansökan till den aktuella skolan för att bli antagen till ett program. Det innebär att om eleven blir antagen till den idrottsliga delen, måste hen fortfarande konkurrera om plats till det nationella programmet enligt den ordinarie antagningsprocessen. Den idrottsliga antagningen garanterar inte en plats på sökt program.

När tecknar kommunen samverkansavtal?

Vallentuna kommun tecknar samverkansavtal för NIU endast om kombinationen av nationellt program och idrotten inte erbjuds inom gymnasieregionen STORSTHLM. Principen gäller för alla elever, och kommunen gör inte undantag i enskilda fall.

Vad innebär det fria skolvalet – och vilka begränsningar finns?

Det fria skolvalet ger elever rätt att söka gymnasieutbildningar i hela landet, både kommunala och fristående gymnasieskolor. Det innebär dock inte att kommunen automatiskt är skyldig att godkänna eller finansiera utbildning utanför samverkansområdet, särskilt inte när motsvarande utbildning erbjuds inom regionen. Det fria skolvalet ger rätt att söka, men inte rätt att bli antagen eller att få utbildningen finansierad av hemkommunen.

Förstahandsmottagen eller andrahandsmottagen, vad är skillnaden?

- Förstahandsmottagen: eleven bor i kommunen eller inom samverkansområdet. Kommunen är skyldig att finansiera utbildningen om eleven antas. Vallentuna-elever är alltid förstahandsmottagen inom STORSTHLM.
- Andrahandsmottagen: eleven söker till en skola utanför samverkansområdet. Eleven har inte förtur till plats, och kommunen är inte skyldig att finansiera utbildningen. Söker eleven en utbildning utanför regionen blir eleven andrahandsmottagen.

Vart kan elever och vårdnadshavare vända sig för frågor?

För frågor om NIU rekommenderar vi att eleven eller vårdnadshavare hänvisas till att ta kontakt med studie- och yrkesvägledaren (SYV) på sin skola. SYV kan ge mer detaljerad information om ansökningsprocessen, viktiga datum och vad som gäller för olika idrotter och skolor.

Sammanfattning vad föreningen bör känna till

- Vallentuna kommun är en del av STORSTHLM och ansvarar för att erbjuda utbildning inom regionen
- Samverkansavtal med kommuner utanför gymnasiesamverkansområdet STORSTHLM tecknas **endast om programmet i kombination med idrotten inte erbjuds** inom STORSTHLM
- RIG och NIU är olika utbildningsformer. Med RIG följer skyldigheter för kommunen medan NIU bygger på samverkansavtal
- Vallentuna kommun gör inte några undantag i enskilda fall

Vi hoppas att ni som förening vill hjälpa till att sprida informationen så att elever och vårdnadshavare får tydliga och realistiska förväntningar inför gymnasievalet. Har ni frågor är ni alltid välkomna att höra av er.

Med vänlig hälsning

Barn- och ungdomsförvaltningen i Vallentuna kommun